

Az Imris csárda

Hol volt, hol nem volt még a Tiszán is túl, a vármegyei székhelyen is túl, a Körösök közelében volt egy puszta. Valamikor legelőnek is nevezték. Itt éltek dédapáink nagyapáink.

Ezen a pusztán magányos tanyák álltak, körülöttük szántók, rétek, legelők. A tanyasiak nehéz életét az utak vagy azok találkozásánál épült csárdák, kocsmák tették elviselhetőbbé. Az átutazók pedig hírekkel szolgáltak. Egy ilyen csárdáról mesélek most. Az Imris csárda Csabaszabadi határában állt valamikor.

Imris bátyónak nemcsak bora, hanem okos felesége is volt.

— Édes uram, most hogy a vidéken egyre sűrűbben felbukkannak a betyárok, gondoskodni kellene róluk nekünk is.

— Ugyan már! Hogy gondolod?

— Ilon ágyom mesélte, hogy Kondoroson többször is megfordultak a betyárok. Még maga Rózsa Sándor is. Valahányszor a zsandárok odamentek, hogy elfogják őket, csak a hűlt helyüket lelték.

— Gyors a lova.-vetette oda az ura.

— Nem, mert az alagúton nyertek egérutat. földbe ásott folyosón. Az kellene nekünk. Talán még Kondorosig is...

— Eh, asszonybeszéd.- legyintett a bátyó. A felesége addig-addig rágta a fülét, mígnem beadta a derekát, és végül titokban egy olyan alagutat ástak, amely több irányba is elágazott a pusztában. Történt egyszer, hogy egy kis csapat köszönt be az ivóba:

— Hej, kocsmáros, alszol vagy meghóttál! Bort ide, de izibe! Egyikük, egy szúrós szemű, barna legény hozzátette:

— Övés után mögfordatom ezt a helyre mönyecskét.

— A sifonból előkerült a szalonna, jóféle pusztai kolbász, mellé frissen sültött házi cipó, hagyma, kovászos uborka. A betyárok elővették bicskájukat, nekiláttak a jóízű falatozásnak. Mire végeztek, a kemencesut mellől citerapengetés hallatszott.

— Az ígéret szép szó, ha mögtartják, úgy jó.-szólt a szúrós szemű, megtörölte és bepattintotta a bicskáját, s kezdte a táncot a kocsmárosnéval. Híre ment a vendégeknek a tanyavilágban. Köszönhető ez a csárdában segédkező Börzsi néni-féléknek, akikben meg nem állt a szó:

— Bozse moj, Bozse moj!-sápítoztak.

— Biztosan ő volt. Az a szúrós szemű... Úgy felkapta Ancsát tánc közben, mint a tollpihét. Fel is kerekedett a tanyavilág apraja-nagyja Rózsa Sándort megnézni magának. Egy ember azonban nem a csárda felé lépdelt. Szemet vetett ez a betyárvezér gyönyörű paripájára.

— Nem lesz szüksége Rózsa Sándornak arra, ha bilincsbe verik a zsandárok, és viszik Szögedébe.-morfondírozott. Nem is kellett sokáig kutyaolnia. Hamarosan kakastollas süveget pillantott meg. Hát két zsandár éppen a szegény Jankót, a falu bolondját agyabugyálta.

— No, csendőr urak, olyat mondok kenteknek, hogy még na. Most elfoghatják a betyárvezért és embereit a csárdában. Csak azt kérem, a pusztaiak ne sejsék, hogy én szóltam.

A csendőrök abban a minutumban indultak. Hogyne indultak volna, hiszen a rettegett betyárvezér nem egyszer túljárt már az eszükön, Ondris pedig Csaba irányába tartott.

A csárda az úttól nem messze volt. Még sötétben is odataláltak volna, mert onnan vidám zaj szűrődött ki keveredve a citera hangjával. Bözse néni legkisebb unokája, Gyurko strázsált. Észrevette a szuronyok villanását:

— Itt vannak a zsandárok! Meneküljenek!

Akkora kavarodás támadt, hogy na. Rózsa Sándor gondoskodott arról, hogy cimborái kereket oldjanak, neki azonban nem sok ideje maradt a menekülésre. Míg Imris felesége nyájasan borral kínálta az időközben odaérő zsandárokat, addig a bátyó bevezette a betyárt az ivóba, leemelte az ivó faláról a kézi festésű tékát. Hát amögött egy rejtekajtó volt. Azon keresztül aztán Rózsa Sándor is csatlakozott a társaihoz ki a pusztára.

A helybeliek még sokáig emlegették az esetet. Ondris árulása is kiderült. Nem is volt maradása, mert a pusztai népe kivetette magából. Másnap reggel a csárda előtt egy kézzel faragott díszes fokost találtak R S monogrammal, és rajta egy bugyellárist. Így hálálta meg a híres betyár a kocsmárosnak a segítségét. A fokost a csárdába betérőknek büszkén mutogatták a pusztai emberek.

Így történt, vagy sem, nem tudni biztosan. Az Imris csárda még sokáig állt, és a történet szájról szájra szállt még sokáig a puszták szabadságszerető népe körében.

Itt a mese vége, fuss el véle!

